STRATEGII DE ASISTENŢĂ METODOLOGICĂ ÎN ACTIVITATEA SPECIALIŞTILOR SERVICIULUI DE ASISTENŢĂ PSIHOPEDAGOGICĂ

Cătălina CODĂU

CZU: 37.015.3 codaucatalina25@gmail.com

In our research we aimed to study the process of methodological assistance in the work of the specialists of the Psycho-pedagogical Assistance Services, aiming at the elaboration of some recommendations for granting the methodological assistance for them. We have experimentally demonstrated that methodological assistance strategies carried out by the specialists of the Psycho-pedagogical Assistance Services are efficient if they fully reflect the logic of the methodological assistance process.

În sistemul educațional din Republica Moldova, în ultimii 10 ani, au fost implementate mai multe schimbări orientate spre ridicarea nivelului de calitate a serviciilor educaționale pentru fiecare copil și adult din țară. Educația incluzivă este una dintre schimbările de importanță majoră, deoarece asigură dreptul fiecărui copil la educație, drept garantat de Constituția Republicii Moldova. La nivel de raioane, procesul de educație incluzivă este susținut de către Serviciile de Asistență Psihopedagogică, care oferă servicii de suport educațional copiilor cu CES și familiilor acestora, dar totodată oferă sprijin și consultare actorilor educaționali implicați în procesul EI. Hotărârea de Guvern 732 din 16.09.2013 stipulează că una din direcțiile de activitate ale specialiștilor SAP este asistența metodologică: realizată în scopul consolidării capacităților și formării percepțiilor corecte în abordarea copiilor cu CES. Astfel, asistența metodologică este una din activitățile prioritare ale serviciului.

Tema propusă pentru cercetare provoacă în ultimul secol dezbateri în literatura de specialitate în planul teoretic și cel practic. Aceasta prezintă interes și constituie obiectul de studiu pentru diverși cercetători, care abordează multiple aspecte ale procesului. Aspectele abordate de către cercetători sunt diverse, dar acestea nu descriu procesul deplin al asistenței metodologice și nu evidențiază particularitățile strategiilor în baza cărora acest proces ar fi corect și eficient, de aceea ne-am axat pe scopul cercetării, care constă în elaborarea unor recomandări de acordare a asistenței metodologice pentru specialiștii Serviciilor de asistență psihopedagogică. Pentru atingerea scopului cercetării, am pornit de la ipoteza: strategiile de asistență metodologică, realizate de către specialiștii Serviciilor de asistență psihopedagogică, sunt eficiente dacă reflectă integral logica procesului de asistență metodologică. În acest sens, am analizat aspectele teoretice și practice ale asistenței metodologice; am determinat specificul asistenței metodologice realizate de către specialiștii SAP; am evaluat respectarea

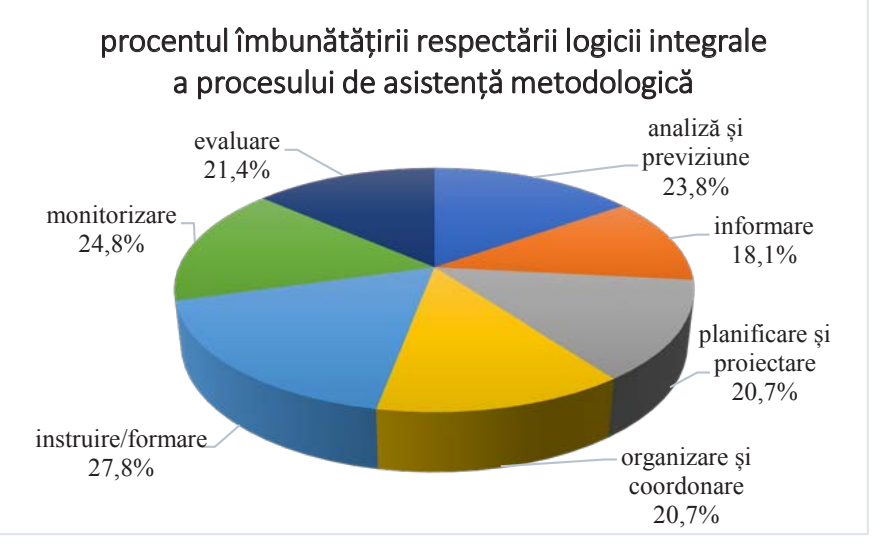
logicii, etapelor procesului de asistență metodologică în activitatea specialiștilor SAP; am elaborat și implementat programul de dezvoltare a competențelor profesionale necesare specialiștilor SAP în acordarea asistenței metodologice; am elaborat recomandări cu privire la acordarea asistenței metodologice pentru specialiștii Serviciilor de Asistență Psihopedagogică.

Experimentul psihopedagogic, a fost constituit din trei etape distincte de: constatare, formare și control. Baza experimentală a cercetării noastre a fost constituită din 35 de tineri specialiști din cadrul Serviciilor raionale/municipale de Asistență psihopedagogică de la noi din țară.

Baza teoretică a cercetării noastre este reprezentată de abordările teoretice ale procesului de asistență metodologică, prin care este definită asistența metodologică, sunt explicate caracteristicile, formele și funcțiile procesului. L Falyushina definește asistența metodologică ca un sistem de activități intern organizaționale pedagogice și manageriale ale administrației și personalului unei instituții de învățământ, care vizează asigurarea îmbunătățirii continue a calificărilor pedagogice și competențelor profesionale ale unui cadru didactic, în scopul de îmbunătățire a calității procesului de învățământ [1, p.1]. Examinând literatura de specialitate, am constatat următoarele direcții de activitate în asistența metodologică: asigurarea suportului științific și metodologic pentru implementarea inovațiilor și modificărilor în sistemul educațional; acordarea suportului metodologic în rezolvarea problemelor profesionale; dezvoltarea și autodezvoltarea competențelor profesionale. Având în vedere funcțiile manageriale ale SAP-ului: managementul *intern*, ce presupune planificarea, organizarea și realizarea activității SAP și managementul *extern*, ce se referă la planificarea, organizarea și acordarea suportului/asistenței metodologice în planificarea, organizarea și realizarea activităților altor instituții [2, p.60]. Menționăm că activitatea de asistență metodologică este o componentă managerială a activității SAP. Ca urmare a activităților de asistență metodologică realizată cu diverse categorii de beneficiari, care asistă în procesul educațional al copiilor cu nevoi speciale, aceștia își dezvoltă continuu competențele profesionale în identificarea timpurie a necesităților copiilor, intervenția promptă, abordarea individualizată a copiilor, oferirea serviciilor de suport educațional, dezvoltarea creativității și capacității de rezolvare a problemelor etc. Totodată, ar permite îmbunătățirea calității și eficienței procesului instructiv-educativ pentru toți copiii [3, p. 84]. Analizând literatura de specialitate la subiectul abordat, am constatat că procesul de procesul de asistență metodologică poartă un caracter logic și cronologic și se realizează în șapte etape distincte: identificarea nevoilor de asistență a beneficiarului concret; informarea; identificarea conținutului, formelor, mijloacelor și strategiilor relevante și planificarea activității de asistență metodologică; organizarea și coordonarea activităților de asistență metodologică; realizarea activităților de instruire/formare; monitorizarea și mentorarea pe parcursul activității beneficiarului de soluționare a problemelor prin aplicarea instrumentelor oferite în cadrul asistenței metodologice; evaluarea impactului procesului de asistență metodologică, constatarea progreselor beneficiarului și reflecție asupra procesului pentru

îmbunătățirea activităților ulterioare. Eficiența asistenței metodologice depinde de calitatea parcurgerii fiecărei etape și respectarea integrală a acestor etape.

Determinarea variabilelor relevante pentru verificarea ipotezei, selectarea instrumentelor necesare experimentului psihopedagogic, a permis elaborarea și valorificarea programului de dezvoltare a competențelor profesionale necesare în acordarea asistenței metodologice. Programul fiind axat pe elementele: identificarea necesităților beneficiarilor, planificarea/organizarea activităților de asistență metodologică, monitorizarea activităților de suport metodologic și evaluarea impactului procesului de asistență metodologică.

Figură. Evoluția procentului de respectare a logicii integrale a procesului de asistență metodologică la etapa de control

Analiza rezultatelor valorilor medii obținute de subiecți la etapa de pretest și posttest, per dimensiunile evaluate prin aplicarea Chestionarului de evaluare a respectării logicii etapelor procesului de asistență metodologică, evidențiază că activitățile realizate în cadrul programului de formare au fost eficiente, deoarece formabilii au conștientizat cât de relevant este să respecte integral logica procesului de asistență metodologică și să exerseze strategii eficiente pentru realizarea procesului și satisfacerea nevoilor beneficiarilor. Analiza aspectelor teoretice și practice cu privire la asistența metodologică și interpretarea rezultatelor obținute după experimentul psihopedagogic și estimarea comparativă a rezultatelor, a oferit posibilitatea să elaborăm recomandările pentru acordarea asistenței metodologice. Pentru a oferi o prezentare mai analitică a recomandărilor, a fost elaborat un tabel care specifică fiecare dimensiune a asistenței metodologice, activitățile realizate de specialiștii SAP pentru fiecare dimensiune în parte și sunt exemplificate strategii relevante pentru acțiunile procesu-

lui de asistență metodologică. Acest tabel poate fi utilizat ca o listă de control de către specialiștii Centrului Republican de Asistență Psihopedagogică pentru monitorizarea calității procesului de asistență metodologică realizat de specialiștii SAP.

Referințe:

1. ANDREEVA, N. A. *Approaches to Methodical Work Organization at Preschool Educational Institution*, pp. 1-7 (online), (citat 05.03.2022). Disponibil pe: http://shgpi.edu.ru/files/nauka/vestnik/2017/3_35/17.pdf
2. BULAT, G., BALAN, V., BORTĂ, L. ș.a. Educația incluzivă unitate de curs./ Ediție revizuită și completată. Chișinău: BonsOffices, 2017. 308 p. ISBN: 978-9975-87-298-0.
3. BULAT, G., SOLOVEI, R., BALAN, V. ș.a *Educația incluzivă: Suport de curs pentru formarea continuă a cadrelor didactice în domeniul educației incluzive centrate pe elev*. Vol.I, Chișinău: Tipografia Centrală, 2016. 170 p. ISBN: 978-9975-3144-0-4.
4. Hotărârea de Guvern nr. 732 din 16.09.2013 cu privire la Centrul Republican de Asistență Psihopedagogică și Serviciul raional/municipal de Asistență Psihopedagogică. Chișinău, 2013.

Recomandat
***Valentina CHICU**, lector univ.*